

Borze v preteklem tednu

9. september – 13. september 2024, leto XVI, št. 38

NLB Skladi, d.o.o.

Jure Štimac

Upravitelj premoženja

Evropska centralna banka znižala obrestno mero, vse oči uprte v Fed

Optimizem v tehnološkem sektorju in znižanje obrestne mere Evropske centralne banke sta pretekli teden podprla splošno okrevanje tečajev delniških trgov, medtem ko je cena zlata dosegla rekordne ravni.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (6. 9. 2024 – 13. 9. 2024)	Donosnost letos* (31. 12. 2023 – 13. 9. 2024)
Svet - MSCI World	+3,28%	+16,12%
ZDA - S&P 500	+3,99%	+18,91%
Evropa - DJ STOXX 600	+1,86%	+10,80%
Japonska - Topix	+0,08%	+9,80%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	+0,74%	+8,07%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg.

Delniški trgi so v preteklem tednu zabeležili znatno rast tečajev in si v veliki meri opomogli od izgub z začetka meseca, ko je indeks S&P 500 utrpel najhujši tedenski padec po marcu 2023. K rasti cen delnic je prispevalo predvsem ponovno zaupanje v tehnološke delnice po zaslugi optimističnih napovedih izvršnega direktorja Nvidie, Jensena Huanga, glede povpraševanja po njihovih Blackwell čipih na tehnološki konferenci banke Goldman Sachs. Pozitivne izjave so koristile predvsem delnicam podjetij, povezanimi z umetno inteligenco, zaradi česar je indeks tehnoloških delnic Nasdaq v preteklem tednu pridobil skoraj 6 % vrednosti, medtem ko je vrednost osrednjega indeksa ameriških delnic S&P 500 porasla za dobre 4 % in skoraj dosegla julijsko rekordno vrednost. Evropski delniški indeks STOXX Europe 600 je teden zaključil 1,9 % višje, rast vrednosti evropskih delnic pa je spodbudilo tudi znižanje obrestne mere Evropske centralne banke (ECB).

Novo rekordno vrednost pa je pri 2.583 dolarjev na unčo dosegla cena zlata. Vlagatelji namreč nestrno pričakujejo, da bo ameriška centralna banka (Fed) v tem tednu prvič po več kot štirih letih znižala referenčno obrestno mero. Rast povpraševanja po zlatu je posledica sproščanja denarne politike centralnih bank ter zatekanja vlagateljev k varnim naložbam zaradi globalnih geopolitičnih konfliktov. Po drugi strani pa vse bolj upada povpraševanje po energiji in cena nafte Brent je v preteklem tednu prvič po letu 2023 padla pod 70 dolarjev za sod. Večji upad cene pa je preprečil orkan Francine, ki je povzročil zaustavitev velikega dela proizvodnje v ZDA in posledično je cena nafte teden zaključila z 0,8 % rastjo. Cena surove nafte je v tem četrtnetju upadla za skoraj petino, predvsem zaradi skrbi, da upočasnjena rast največjih dveh gospodarstev, ZDA in Kitajske, zmanjšuje povpraševanje po energiji ob presežni ponudbi nafte.

ECB je drugič letos znižala referenčno obrestno mero, tokrat za četrto odstotne točke na 3,5 %, kar je bilo v skladu s pričakovanji tržnih udeležencev. Znižanje je sledilo znakom počasne gospodarske rasti in umirjanju inflacije v evroobmočju. Inflacija se bliža ciljnim 2 %, medtem ko se po kratkem okrevanju v začetku leta gospodarska rast v Evropi znova upočasnjuje, saj proizvodni sektor še vedno trpi zaradi visokih stroškov energije in šibkega povpraševanja zunaj evroobmočja. Predsednica ECB Christine Lagarde je poudarila, da bi ECB lahko razmislila o dodatnem znižanju obrestnih mer na naslednjem srečanju oktobra, če bi prišlo do večjega gospodarskega nazadovanja, vendar se nagiba k znižanju šele decembra.

V vse globljo krizo pa zaradi težkega gospodarskega okolja tonejo nemški avtomobilski proizvajalci. Po Volkswagnu se je tokrat v težavah znašel še BMW, ki je razkril, da bo zaradi napak v zavornih sistemih, ki jih dobavlja Continental AG, moral odpoklicati 1,5 milijona vozil, kar bo podjetje stalo skoraj 1 milijardo evrov. Kupci so težave z zavornimi začeli prijavljati že junija 2022, vendar je BMW šele pred mesecem dni ugotovil razsežnost težav. Poleg težav z zavornimi se BMW sooča s nižjim povpraševanjem po avtomobilih na Kitajskem in po motornih kolesih na njihovih ključnih trgih, zaradi česar je moral znižati napovedi glede prihodnjih prihodkov in dobičkonosnosti. Ta odpoklic predstavlja velik udarec tudi za družbo Continental, ki se že spopada z obsežnim prestrukturiranjem, v okviru katerega je ukinila 7.000 delovnih mest. Poleg tega je podjetje predmet preiskave zaradi suma kartelnih dogovorov, aprila pa je bilo kaznovano s 100 milijoni evrov zaradi vpletenosti v škandal z emisijami dizelskih motorjev. Continental dobavlja zavorne sisteme tudi drugim proizvajalcem, vendar je zatrdil, da je težava specifična le za vozila znamke BMW. Posledično se je cena delnice BMW v preteklem tednu znižala za 6,2 %, medtem ko je delnica družbe Continental izgubila 8,5 % vrednosti.

Nasprotno pa oslabljeni porabi evropskega potrošnika kljubuje španski modni velikan Inditex. Podjetje, znano po blagovni znamki Zara, je v prvih šestih mesecih letošnjega leta doseglo 10 % rast v primerjavi z enakim obdobjem lani in ustvarilo rekordno prodajo v višini 18 milijard evrov. Dobiček je v prvi polovici leta znašal 2,8 milijarde evrov in presegel pričakovanja vlagateljev. Cena delnice podjetja se je v preteklem tednu povišala za 8,1 % in dosegla najvišjo vrednost v zgodovini.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfeljni stranki gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalističnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.